

Młodzież pomorska obozuje.

Niema życia jak w obozie,
Gdy niebo nad nami,
Na upale, czy na mrozie,
Byłe pod gwiazdami...

Kto tej piosence nie chce wierzyć, niech się spyta tych zuchów z pod znaku Stow. Młodz. Polsk., którzy byli w tym roku w obozie pod Lidzbarkiem. Piosenka co do joty ma słusność. Wprawdzie upałów nie było, bo to już było 1. września, gdyż my rozbiliśmy namioty, ale za to do morza nie brakło wiele. Wstajesz rano, — patrzysz — a tu namiot biały, — boisko białe — szron... Brrrrr! Ładna dziś będzie gimnastyka poranna powiada jeden, rozcierając „gęsią skórę” na swem ciele. — Wtem odzywa się gwizdek, pada komenda: „Kierunek boisko — marsz!” i po 15 minutach „gęsiej skóry” już niema, za to w żyłach krąży krew młoda, ożywcza, gorąca... Ktoby tam zresztą zwał w obozie na takie rzeczy jak zimno i niepogoda. Bywało i tak: śpią wszyscy w namiotach, jak zabici po całodziennych ćwiczeniach, gdy w tem budzi się któryś. Słucha, — a tu coś szumi nad głową, uderza o namiot jakby grubym zwirem rzucał, wreszcie na nos spada coś mokrego. Zreflektował się odrazu — „pade...” — „Franek słuchaj, pada i leje mi na łeb” budzi sąsiada. „Daj mi święty spokój i nie budź” powiada tam ten, podstawił menażkę, to nacięknie w nią, zamiast na ciebie”. Naszemu druhowi nie potrzeba dwa razy tego powtarzać. Podstawił menażkę, głowę ułokował nieco dalej, naciągnął koc aż na głowę, i — zasnął znowu snem sprawiedliwego.

„Panie komendancie, kiedy będziemy mogli rzucać dyskiem?” pyta ktoś podczas gimnastyki. Pan komendant Ch. na to: „Powoli, powoli najpierw teoria” i w następnej lekcji już objaśnia: „Dysk powinien wylecieć pod kątem... prawa ręka powinna... lewa ręka... prawa noga... lewa noga... No druhu M. proszę spróbować”. Druhu M. — któremu się zdawało, że starczy chwycić to „dziwo” i mocno

machnąć, a już samo poleciał, mało licząc — jakieś no 25 a może i 30 mtr. Chwycił więc w krzepką dłoń dysk i jak nie obróci się w kółko, — a nie machnie — myśleliśmy, że uleci w powietrze razem z dyskiem. Kształek zafurkotał, zrobił kilka koźłów i nieprawidłowych obrotów i padł — jakieś 8 metrów przed naszym druham. „Przekroczone, zły obrót, za niski wyrzut, trzeba będzie dużo ćwiczyć się” — usłyszał na pociechę od komendanta.

Takie rzeczy powtarzały się przy innych ćwiczeniach, jako że wielu druhów pierwszy raz zetknęło się z takimi „wymysłami”, jak dysk, oszczep, kula itp. Ale pogadaj jeno z nimi o tem pod koniec kursu, — nie tylko sam rzuca, biega, skacze jak wściekły, ale jeszcze marzy o tem jak tych rzeczy będzie uczył druhów tam u siebie, we własnym stowarzyszeniu.

Ale i o duchu pamiętano w obozie. A więc były tam wykłady dotyczące pracy w naszej organizacji, na śpiew przeznaczona była codziennie jedna godzina co najmniej, jeśli nie dwie, śpiewaliśmy więc, że aż w lesie huczało, wreszcie w domu administracyjnym urządzona była czytelnia dla tych wszystkich, którzy po obozie zapragnęli duchowej strawy.

Było w obozie jeszcze coś, co ma czar niezaparty, niezapomniany, — ognisko. Nim się ściemniało, znieśiono chróstu i suchych pni do obozu, a gdy już zmrok zapadł, wtedy w górę buchał płomień, by oświetlić wokół siedzące postacie druhów i gości z pobliskiego miasteczka. Płynęły wtedy pieśni za pieśnią, wtórowały im skrzypce i gitara, a ogień trząsał wesoło i sypał iskrami, ile razy dorzucano nową porcję drzewa.

Mógłbym jeszcze dużo pisać o tem, jak to morowo było w obozie, ale co tam, najlepiej się druhowie sami o tem przekonać mogą, jeśli w przyszłości urządzą podobny obóz.

Uczestnik.

Akcja letnia drużyn toruńskich.

Lato harcerzy toruńskich.

Skończyły się obozy. Wrócili wszyscy. Już minęły te dni, nie tyle pełne trudów i moliwość, ile wesołości i beztroskiego życia. Są to dni, które nieprędko pójdą w zapomnienie, mimo, że złota jesiń na dobre rozpoczęła już swe panowanie.

Akcja letnia harcerzy toruńskich w br. przedstawia się okazała — mimo ogólnego kryzysu gospodarczego. Na 7 drużyn męskich w Toruniu 5 urządziło swe własne obozy i tak:

I. drużyna pozaszkolna, miała swój własny obóz w Otłocznynie, liczący stale 18 uczestników. W dni świąteczne liczba się zwiększała. Biorąc pod uwagę trudność uzyskania urlopów z pracy zawodowej, policzyć to trzeba „pierwszakiem”, jako wielki plus. Obóz 16-dniowy prowadził drh. Walerjan Lewandowski. Poza tem drużyna wysłała 2 harcerzy na zlot Skautów Słowiańskich w Pradze.

II. drużyna przy szkole wydziałowej urządziła szereg wycieczek oraz ćwiczeń polowych.

III. drużyna żeglarska, pozaszkolna, zdobyła się w tym roku na obóz wędrowny Wisłą do morza polskiego. Obóz ten, połączony z kilkudniowym obozem stałym pod Gdynią, prowadził dh. Roman Dejowski. Ciekawe zdjęcia fotograficzne z tej „wyprawy” można oglądać w skrynce

przed ogniskiem harcerskim przy ul. św. Katarzyny 13.

IV. drużyna, seminarjalna, z powodu trudności nie zorganizowała własnego obozu — jedynie ograniczyła się do obesłania kursu instruktorskiego Chorągwi Pomorskiej w Gdyni 2 harcerzami, poza tem 2 harcerzy bierze udział w zlocie słowiańskim.

V. drużyna istniejąca przy szkole powszechnej na Bydgoskim przedmieściu, urządziła swój obóz w Piwnicach.

VI. drużyna, gimnazjalna, posiadająca własne Koło Przyjaciół zdobyła się na miesięczny obóz pod Augustowem, liczący 20 uczestników. Życie obozowe urozmaicały wycieczki krajoznawcze nad jeziorami augustowskimi i do Suwałk. W obozie, ze względu na położenie, nad jeziorem, prowadzono w szerokim zakresie wioślarstwo i pływanie. Obóz prowadził phm. Józef Kwella. Poza obozem drużyna wysłała 3 harcerzy na kurs dla drużynowych Chorągwi Pomorskiej w Gdyni oraz 1 bierze udział w zlocie słowiańskim.

VII. drużyna, najmłodsza na terenie Torunia, istniejąca przy X. szkole powszechnej miała swój obóz w Piwnicach, liczący 20 uczestników. Drużyna przeprowadziła swe prace w obozie, mimo młodego wieku uczestników zadowalająco. Obóz

prowadził dh. Bernard Klemp z I. Toruńskiej. Poza tem kilku „Siódemczaków” bierze udział w obozie I. dny w Otłocznynie.

Tak się przedstawia bilans obozów letnich, urozmaiconych wycieczkami i ćwiczeniami w polu poszczególnych drużyn.

Harcerstwo toruńskie mimo trudnych warunków pracy wydaje pomyślne i skuteczne rezultaty, czego dowodem są obozy urządzone we własnym zakresie a ponadto udział harcerzy toruńskich w liczbie 9 w pomorskiej drużynie reprezentacyjnej na

zlocie skautów słowiańskich w Pradze, która to drużyna tak pięknie zapisała się w dziele propagandy polskiej, polskości Pomorza i ważności morza polskiego w Czechosłowacji oraz wycieczka wędrowna zastępu z hufca toruńskiego, prowadzona przez phm. Józefa Ulatowskiego po Śląsku Cieszyńskim, który niósł na przestrzeni od Morawskiej Ostrawy do Bucza Harcerskiego, Polakom w Czechosłowacji pozdrowienia z ziemi ojczystej.

„Samotny Jastrząb”.

Z Torunia.

Turniej tenisowy o mistrzostwo armji odbył się w Toruniu w d. 25, 26. i 27. bm. na kortach tenisowych TKS. Turniej odbywał się w dwóch konkurencjach w grach pojedynczych i podwójnych a brali w nim udział tylko oficerowie armji czynnej ponieważ oficerowie rezerwy na turniej nie przybyli. Pomimo zapowiedzi nie wszyscy zawodnicy stawili się, wobec czego dużo gier przeszło walkowerem. Czwierć finały kpt. Kral, zeszloroczny mistrz — por. Konopacki 6:3, 8:6, por. Przybylski — mjr. Wroniecki 6:3, 6:2, mjr. Daniec — por. Bruźnicki 4:6, 6:3, 6:4, ppłk. Zongołowicz — por. Suchorzewski 6:3, 4:6, 6:1; półfinały por. Przybylski — kpt. Kral, ppłk. Zongołowicz — mjr. Daniec 6:2, 6:2, finał por. Przybylski — ppłk. Zongołowicz 6:1, 6:1, 6:2. Mistrzem armji czynnej na rok 1931 został por. Przybylski z Poznania, zdobywając na własność puchar przechodni Ministra Spraw Wojskowych.

Gry podwójne: ćwierćfinały ppłk. Zongołowicz por. Przybylski — por. Lneck, por. Ślęzak 3:6, 6:4, 6:0, kpt. Dobrowolski por. Suchorzewski, por. Konopacki, mjr. Daniec i kpt. Kral, por. Burzyński wchodzi do półfinałów bez gier. Półfinały: ppłk. Zongołowicz, por. Przybylski — kpt. Dobrowolski, por. Suchorzewski 6:2, 6:1; kpt. Kral, por. Burzyński — por. Konopacki, mjr. Daniec 7:5, 6:2; finał ppłk. Zongołowicz, por. Przybylski — kpt. Kral, por. Burzyński 7:5, 6:4, 7:5.

Mistrzami w grze podwójnej zostali ppłk. Zongołowicz i por. Przybylski, obydwaj z Poznania.

Nagrody wręczał mjr. dypl. Daniec prezes WCZS. „Gryf”. Z powodu zimna i niepewnej pogody publiczności b. mało. Oprócz tego odbyły się spotkania towarzyskie między gośćmi a członkami TKS.

Państwowa Odznaka Sportowa. Celem spopularyzowania Państwowej Odznaki Sportowej oraz umożliwienia przygotowania się do prób o POS. i ich wykonanie Okręgowy Ośrodek WF. w Toruniu w zbli-

żającym się sezonie zimowym uruchamia grupy ćwiczeń według wieku dla członków wszystkich organizacji WF. i PW. oraz niestowarzyszonych m. Torunia. W projekcie znajduje się uruchomienie ćwiczeń w trzech grupach, tj. od lat 15 do 20, od 21 do 34 i od 35 roku wwyż w następujących działach: 1) gimnastyka, 2) zaprawa lekkoatletyczna i marsze, 3) strzelanie z broni małokalibrowej i wojskowej, 4) łucznictwo, 5) gry sportowe z obowiązkiem zapisania się do Pom. Okr. Zw. Gier Sportow., 6) szermierka, 7) boks, 8) wycieczki rowerowe.

Celem ustalenia ściśłego planu i omówienia warunków pracy odbyło się w Okr. Ośr. WF. zebranie przedstawicieli organizacji w Toruniu.

Zestaw. minimów i regulamin Pol. Odn. Sport. był szczegółowo omówiony w Nr. 11, 12, 13 i 19 „Siły i Zdrowia”.

WCZS. Gryf. Wycieczki swoich członków do gremialnego w Toruniu odbyły się na ćwiczenia organizowane przez Okr. Ośr. WF. jako przygotowanie do otrzymania POS. — Członkowie do dn. 29. bm. winni podać swój wiek, a także i ćwiczenia po jednym z każdej grupy. Zapisy przyjmuje sekretarjat klubu od godz. 18 — 19.

Wycieczki kolarskie. 7-e doroczne wycieczki kolarskie WTKS. „Gryf” odbędą się dn. 11. października na trasie Toruń — Chelmża — Kowalewo — Toruń. Wycieczki te z trójkami o nagrody przechodnie Wojewódzkiego Kom. WF. i PW. dla zawodników, należących do organizacji PW., którzy zdobędą najmniejszą ilość punktów z jednego klubu i WTKS. „Gryf” dla formacji wojskowych, należących do klubu Gryf. O nagrody indywidualne mogą się ubiegać tylko kolarze zrzeszeni w Polsk. Zw. Kol. Wpisowe wynosi 3 złote. Zapisy i wpisowe do dn. 9. października przyjmuje sekretarjat klubu Brama Mostowa od godz. 18—19 i st. ogniomistrz Nagórski, Dyon Pom. Artyl.

Kronika sportowa.

Lekka atletyka.

Zwycięstwa Kusocińskiego nad Virtanenem. W sobotę 26. 9. odbył się w Warszawie sensacyjny bieg na 3000 mtr., z udziałem Kusocińskiego i słynnego fińskiego zawodnika Virtanena. Bieg wywołał duże zainteresowanie ze względu na to, że Virtanen jest uważany za najgroźniejszego rywala Nurmiiego i niedawno pokonał dwukrotnie zdecydowanie Kusocińskiego w Londynie i Helsingforsie.

Kusociński zastosował w tym biegu świetną taktykę. Prowadził przez cały czas Virtanen. Za nim, jak cień, biegł Kusociński, nie wysuwając się ani razu naprzód. Zawodnicy, biegli równomiernie, jak maszyny. Tempo biegu było bardzo żywe. Dopiero na 300 mtr. przed metą Kusociński narzucił swemu przeciwnikowi mordercze tempo i mimo rozpaczliwej obrona Fina, przybył do mety pierwszy w czasie 8:39, 8 sek. Virtanen został daleko w tyle, zajmując drugie miejsce w czasie 8:44 sek.

W ramach zawodów lekkoatletycznych, urządzonych w Krakowie w niedzielę 27. 9. odbył się rewanżowy bieg na 5000 m. z udziałem Kusocińskiego i Virtanena. Kusociński ponownie wykazał swą wspaniałą formę, odnosząc drugie zdecydowane zwycięstwo nad najgroźniejszym rywalem Nurmiiego, w czasie 14:57,4. Virtanen zmęczony biegiem, nie walczył już nawet do finiszu, przybył do mety jako drugi w czasie 15.03,6

Polska zwyciężyła Czechosłowację 61:45. W sobotę 26. 9. rozegrane zostały w Pradze Czeskiej międzypaństwowe zawody lekkoatletyczne pań pomiędzy Polską a Czechosłowacją. W ogólnej klasyfikacji Polska odniosła świetne zwycięstwo, bijąc Czechosłowację w stosunku 61:45 pkt.

Warto zaznaczyć, że Polska wystąpiła w osłabionym składzie bez Haliny Konopackiej - Matuszewskiej i innych wybitnych zawodniczek. Publiczności mało z powodu zimna.

Nowy rekord Polski w oszczepie. W Łodzi padł w tych dniach nowy rekord Polski w rzucie oszczepem oburącz. — Nowy rekord ustanowiony został przez Bobińskiego z ŁKS („Dobek”) i wynosi 91.31 mtr. Wynik ten lepszy jest od dawnego rekordu Szydłowskiego o 48 cmtr. Bobiński rzucił prawą ręką 55.88 mtr., a lewą — 35.43 m.

Nurmi w Gdańsku. W dn. 13. października br. odbędą się w Gdańsku zawody sportowe. Zapowiedziany jest udział Nurmiiego.

Pentilla — konkurent Jarvinena. Na zawodach w Szwecji znany oszczepnik fiński, Pentilla, osiągnął w rzucie oszczepem wynik doskonały — 69,8 mtr. W związku z wynikiem tym Pentilla słusznie uważany jest w sportowych kołach fińskich za bardzo poważnego przeciwnika mistrza świata, Matti Jarvinena i uchodzi za jednego z murowanych „olimpijczyków” fińskich na Los Angeles.

Bartkowiak zwyciężył Maratona. W Bydgoszczy odbył się w niedzielę 27. 9. bieg maratoński o mistrzostwo Polski przy udziale 19 zawodników. Do piątego etapu prowadził Modzelewski (Wisła). nastę-